



Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
PAOLO MENGOLZI
prednesené 20. marca 2012¹

Vec C-42/11

João Pedro Lopes Da Silva Jorge

[návrh na začatie prejudiciálneho konania podaný Cour d'appel d'Amiens (Francúzsko)]

„Policajná a súdna spolupráca v trestných veciach — Rámcové rozhodnutie o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi — Právna úprava členského štátu, ktorá obmedzuje možnosť odmietnuť výkon európskeho zatykača na prípad, keď je požadovaná osoba štátnym príslušníkom tohto štátu — Diskriminácia na základe štátnej príslušnosti“

1. Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý predložil Cour d'appel d'Amiens (Francúzsko), opäť poskytuje Súdnemu dvoru príležitosť zaoberať sa výkladom článku 4 bodu 6 rámcového rozhodnutia Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi². Súdny dvor má najmä spresniť svoju judikatúru a porovnať mieru voľnej úvahy, ktorú je potrebné priznať členským štátom pri vykonávaní uvedeného rámcového rozhodnutia, a rozsah záruk, ktoré je potrebné poskytnúť občanom Európskej únie, proti ktorým je vydaný európsky zatykač na účely výkonu trestu odňatia slobody.

I – Právny rámec

A – Medzinárodné právo

2. Dohovor o odovzdávaní odsúdených osôb podpísaný 21. marca 1983 v Štrasburgu, ktorého zmluvnými stranami sú všetky členské štáty Únie, v článku 2 ods. 1 stanovuje, že „strany sa zaväzujú vzájomne čo najviac spolupracovať pri odovzdávaní odsúdených osôb podľa ustanovení tohto Dohovoru.“

3. Článok 3 ods. 1 písm. a) Dohovoru o odovzdávaní odsúdených osôb stanovuje:

„Odsúdenú osobu možno odovzdať podľa tohto Dohovoru iba za týchto podmienok:

a) ak je táto osoba štátnym občanom vykonávajúceho štátu.“

4. Článok 3 ods. 4 Dohovoru o odovzdávaní odsúdených osôb stanovuje, že „ktorýkoľvek štát môže v rozsahu, v akom sa ho to týka, kedykoľvek vo vyhlásení adresovanom generálnemu tajomníkovi Rady Európy vymedziť pojem „štátny občan“ na účely tohto Dohovoru.“

¹ — Jazyk prednesu: francúzština.

² — Ú. v. ES L 190, s. 1; Mm. vyd. 19/006, s. 34.

B – Právo Únie

1. Rámcové rozhodnutie 2002/584/SVV

5. Rámcové rozhodnutie 2002/584 v článku 1 vymedzuje európsky zatykač a povinnosť vykonať ho takto:

„1. Európsky zatykač je súdne rozhodnutie vydané členským štátom s cieľom zatknúť a vydať požadovanú osobu inému členskému štátu [s cieľom, aby iný členský štát zatkol a vydal požadovanú osobu – *neoficiálny preklad*] na účely vedenia trestného stíhania alebo výkonu trestu alebo ochranného opatrenia [alebo výkonu trestu odňatia slobody alebo ochranného opatrenia spojeného s pozbavením osobnej slobody – *neoficiálny preklad*].

2. Členské štáty vykonávajú každý európsky zatykač na základe zásady vzájomného uznávania a v súlade s ustanoveniami tohto rámcového rozhodnutia.

3. Toto rámcové rozhodnutie nebude meniť povinnosť rešpektovať základné práva a základné právne princípy zakotvené v článku 6 Zmluvy o Európskej únii.“

6. Článok 4 rámcového rozhodnutia 2002/584 upravuje dôvody, pre ktoré možno odmietnuť výkon európskeho zatykača. V bode 6 stanovuje, že „vykonávajúci súdny orgán môže odmietnuť vykonať európsky zatykač..., ak európsky zatykač bol vydaný pre účely výkonu trestu alebo ochranného opatrenia [trestu odňatia slobody alebo ochranného opatrenia spojeného s pozbavením osobnej slobody – *neoficiálny preklad*], ak sa požadovaná osoba zdržiava alebo je štátnym občanom alebo má trvalý pobyt vo vykonávajúcim členskom štáte a tento štát sa zaviazal, že vykoná rozsudok [vykoná tento trest – *neoficiálny preklad*] alebo ochranné opatrenie v súlade so svojimi vnútroštátnymi právnymi predpismi.“

7. Článok 32 rámcového rozhodnutia 2002/584 stanovuje, že „žiadosti o vydanie osôb prijaté pred 1. januárom 2004 sa naďalej riadia existujúcimi dokumentmi, týkajúcimi sa vydávania osôb. Žiadosti prijaté po tomto termíne sa budú riadiť predpismi, ktoré členské štáty schválili v súlade s týmto rámcovým rozhodnutím. Každý členský štát však môže v čase prijatia tohto rámcového rozhodnutia Radou urobiť vyhlásenie, v ktorom uvedie, že vykonávajúci členský štát [uvedie, že ako vykonávajúci členský štát – *neoficiálny preklad*] sa bude ďalej zaoberať žiadosťami, týkajúcimi sa činov spáchaných pred dátumom, ktorý uvádza, v súlade so systémom vydávania osôb používaným [so systémom vydávania osôb uplatniteľným – *neoficiálny preklad*] pred 1. januárom 2004. ...“

8. Vyhlásenie Francúzskej republiky týkajúce sa uvedeného článku 32 znie takto:

„Francúzsko v súlade s článkom 32 rámcového rozhodnutia o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi vyhlasuje, že ako vykonávajúci štát sa bude ďalej zaoberať žiadosťami týkajúcimi sa činov spáchaných pred 1. novembrom 1993... v súlade so systémom vydávania osôb uplatniteľným pred 1. januárom 2004 [*neoficiálny preklad*].“

2. Rámcové rozhodnutie 2008/909/SVV

9. Rámcové rozhodnutie Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii³ zavádza systém, ktorého cieľom je uľahčiť výkon trestu v inom členskom štáte, ako je členský štát, ktorý vydal trestný rozsudok, na účely lepšieho zabezpečenia sociálnej nápravy odsúdenej osoby.

10. Článok 3 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2008/909 stanovuje, že „účelom tohto rámcového rozhodnutia je vytvoriť pravidlá, podľa ktorých členský štát s cieľom uľahčenia sociálnej nápravy odsúdenej osoby uzná rozsudok a vykoná trest.“

11. Článok 28 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2008/909 stanovuje, že „na žiadosti doručené pred 5. decembrom 2011 sa naďalej uplatnia doterajšie právne nástroje o odovzdávaní odsúdených osôb. Žiadosti doručené po tomto dátume sa riadia pravidlami prijatými členskými štátmi na základe tohto rámcového rozhodnutia.“

C – Vnútroštátne právo

12. Článok 695-24 francúzskeho trestného poriadku stanovuje dôvody, pre ktoré možno odmietnuť vykonať európsky zatykač. Tento článok stanovuje, že „výkon európskeho zatykača možno odmietnuť:

...

2. ak osoba vyžiadaná na účely výkonu trestu odňatia slobody alebo ochranného opatrenia spojeného s pozbavením osobnej slobody je francúzskym štátnym príslušníkom a príslušné francúzske orgány sa zaviazu vykonať tento trest alebo ochranné opatrenie.“

II – Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

13. Dňa 14. septembra 2006 portugalský trestný súd vydal európsky zatykač na odsúdeného v konaní vo veci samej, J. P. Lopesa Da Silva Jorgeho, portugalského štátneho príslušníka, na účely výkonu trestu odňatia slobody na päť rokov uloženého v roku 2003 za skutky spáchané v roku 2002. J. P. Lopes Da Silva Jorge sa odvtedy zdržiava vo Francúzsku.

14. Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že J. P. Lopes Da Silva Jorge uzavrel 11. júla 2009 manželstvo s francúzskou štátnou príslušníčkou, s ktorou býva na území Francúzska. Od 3. februára 2008 pracuje pre francúzsku spoločnosť ako vodič v regionálnej cestnej doprave na základe zmluvy na dobu neurčitú.

15. Dňa 19. mája 2010 sa J. P. Lopes Da Silva Jorge na základe telefonického predvolania dostavil na policajný útvar vo Francúzsku. V tejto súvislosti bol informovaný o existencii európskeho zatykača, ktorý bol na neho vydaný, ako aj o žiadosti portugalských orgánov o vydanie na účely výkonu trestu. Dňa 20. mája 2010 generálny prokurátor pri Cour d'appel d'Amiens podal na vnútroštátny súd návrh na rozhodnutie o vydaní J. P. Lopesa Da Silva Jorgeho portugalským orgánom.

3 — Ú. v. EÚ L 327, s. 27.

16. V rámci konania vo veci samej generálny prokurátor v podstate uviedol, že portugalské orgány vydali európsky zatykač v súlade so zákonnými požiadavkami a že nemožno uplatniť nijaký povinný alebo nepovinný dôvod odmietnutia výkonu stanovený francúzskym trestným poriadkom. V nadväznosti na výzvu, aby sa vyjadril k vplyvu rozsudku Súdneho dvora vo veci Wolzenburg⁴, generálny prokurátor uviedol, že hoci je J. P. Lopes Da Silva Jorge podľa rozhodnutia Súdneho dvora oprávnený odvolávať sa na francúzsku právnu úpravu, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých príslušný orgán môže odmietnuť vykonať európsky zatykač, a teda odvolávať sa na článok 695-24 trestného poriadku, dôvod uvedený v tomto článku, ktorý sa týka len francúzskych štátnych príslušníkov, je podľa článku 4 bodu 6 rámcového rozhodnutia 2002/584 nepovinný. Článok 695-24 trestného poriadku sa uplatní iba v prípade, ak sú splnené dve podmienky, a to že európsky zatykač musí byť vydaný na francúzskeho štátneho príslušníka a príslušné francúzske orgány sa musia zaviazat, že samy trest vykonajú. Generálny prokurátor teda navrhuje vydať J. P. Lopesa Da Silva Jorgeho portugalským orgánom.

17. V priebehu konania vo veci samej J. P. Lopes Da Silva Jorge naopak vyhlásil, že nesúhlasí so svojím vydaním portugalským orgánom, a požiadal o vzatie do výkonu trestu odňatia slobody vo Francúzsku, pričom sa odvolal najprv na článok 8 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd podpísaného v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len „EDLP“) a na neprimeraný zásah do jeho práva na rešpektovanie súkromného života, ktorý by bol spôsobený rozhodnutím o jeho vydaní portugalským orgánom na účely výkonu európskeho zatykača. J. P. Lopes Da Silva Jorge sa následne s poukazom na rozsudok Wolzenburg, už citovaný, odvolal na skutočnosť, že francúzske právo umožňuje odmietnuť vydanie iba v prípade francúzskych štátnych príslušníkov, a spochybnil zlučiteľnosť článku 695-24 trestného poriadku s článkom 4 bodom 6 rámcového rozhodnutia 2002/584 a všeobecne so zásadou zákazu diskriminácie zakotvenou v článku 18 ZFEÚ.⁵

18. Vzhľadom na vzniknuté ťažkosti týkajúce sa výkladu práva Únie vyšetrovací senát Cour d'appel d'Amiens rozhodol o prerušení konania a návrhom na začatie prejudiciálneho konania, ktorý bol kancelárii Súdneho dvora doručený 31. januára 2011, rozhodol o položení týchto dvoch prejudiciálnych otázok Súdnemu dvoru na základe článku 267 ZFEÚ:

- „1. Bráni zásada zákazu diskriminácie stanovená v článku [18 ZFEÚ] takej vnútroštátnej právnej úprave, akou je článok 695-24 trestného poriadku, ktorý obmedzuje možnosť odmietnuť výkon európskeho zatykača vydaného na účely výkonu trestu odňatia slobody na prípad, keď je požadovaná osoba francúzskym štátnym príslušníkom a príslušné francúzske orgány sa zaviazujú, že tento trest vykonajú?
2. Je zásada prebratia dôvodu na nevykonanie uvedeného v článku 4 [bode 6] rámcového rozhodnutia [2002/584] do vnútroštátneho práva ponechaná na úvahe členských štátov, alebo má záväzný charakter, a najmä môže členský štát prijať opatrenie zahŕňajúce diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti?“

III – Konanie pred Súdnym dvorom

19. J. P. Lopes Da Silva Jorge, česká, nemecká, francúzska, holandská, rakúska a poľská vláda, ako aj Európska komisia predložili v konaní pred Súdnym dvorom písomné pripomienky.

20. Na pojednávaní, ktoré sa konalo 31. januára 2012, svoje ústne prednesy predniesol odsúdený vo veci samej, ako aj nemecká, francúzska, holandská a poľská vláda a Komisia.

4 — Rozsudok zo 6. októbra 2009, C-123/08, Zb. s. I-9621.

5 — Hoci sa v písomnostiach a najmä v návrhu na začatie prejudiciálneho konania spomína článok 12 ES, treba jednoznačne vychádzať z toho, že sa tým myslí článok 18 ZFEÚ.

IV – Právna analýza

21. Z dôvodov logického postupu a po niekoľkých úvodných poznámkach začnem analýzou druhej prejudiciálnej otázky.

A – Úvodné poznámky

1. O prejudiciálnej právomoci Súdneho dvora

22. Francúzska republika uskutočnila vyhlásenie podľa bývalého článku 35 ods. 2 EÚ, ktorým uznala právomoc Súdneho dvora rozhodovať o prejudiciálnych otázkach za podmienok stanovených v bývalom článku 35 ods. 3 písm. b) EÚ⁶. Okrem toho podľa článku 10 ods. 1 protokolu (č. 36) o prechodných ustanoveniach, pripojeného k ZFEÚ právomoci Súdneho dvora podľa bývalej hlavy VI Zmluvy EÚ ostávajú rovnaké, pokiaľ ide o akty Únie, ktoré boli prijaté pred nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy, vrátane prípadu, keď boli akceptované podľa bývalého článku 35 ods. 2 EÚ. Súdny dvor má preto právomoc rozhodovať o otázkach, ktoré položil vnútroštátny súd.

2. O uplatňovaní rámcového rozhodnutia 2002/584

23. Hoci článok 32 rámcového rozhodnutia 2002/584 oprávňuje vykonávajúce členské štáty, aby naďalej uplatňovali systém vydávania osôb uplatniteľný pred 1. januárom 2004, z vyhlásenia Francúzskej republiky vyplýva, že si vyhradila túto možnosť len pre činy spáchané pred 1. novembrom 1993. V situácii, o akú ide v konaní vo veci samej, v ktorej predmetné okolnosti, na ktorých je založená žiadosť, nastali v roku 2002 a v ktorej samotná žiadosť o vykonanie európskeho zatykača bola vyhotovená po 1. januári 2004, sa teda uplatní systém zavedený rámcovým rozhodnutím 2002/584.

24. Je však potrebné skúmať vplyv rámcového rozhodnutia 2008/909 na spor vo veci samej. Účelom tohto rámcového rozhodnutia prijatého 27. novembra 2008 je vytvoriť pravidlá, podľa ktorých členský štát s cieľom uľahčenia sociálnej nápravy odsúdenej osoby uzná rozsudok a vykoná trest.⁷ Dátum, do ktorého mali členské štáty vykonať toto rámcové rozhodnutie, bol stanovený na 5. decembra 2011.⁸ Uplynutie lehoty ukončenej týmto dátumom v priebehu prejudiciálneho konania však nemá priamy vplyv na prejednávajúcu vec. Článok 28 uvedeného rámcového rozhodnutia totiž stanovuje, že v prípade neexistencie opačného jednostranného vyhlásenia sa na žiadosti doručené pred 5. decembrom 2011 naďalej uplatnia doterajšie právne nástroje o odovzdávaní odsúdených osôb. Vzhľadom na to, že žiadosť o vykonanie európskeho zatykača bola francúzskym orgánom doručená pred 5. decembrom 2011, situáciu odsúdeného v konaní vo veci samej je teda potrebné posúdiť z hľadiska rámcového rozhodnutia 2002/584, keďže Francúzska republika neuskutočnila opačné vyhlásenie.

6 — Pozri informáciu o vyhláseniach Francúzskej republiky a Maďarskej republiky o ich uznávaní právomoci Súdneho dvora rozhodovať o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú aktov uvedených v článku 35 Zmluvy o Európskej únii (Ú. v. EÚ C 318, 2005, s. 1).

7 — Pozri článok 3 rámcového rozhodnutia 2008/909.

8 — Pozri článok 29 rámcového rozhodnutia 2008/909. Francúzska republika nedodrжала túto lehotu, keďže návrh zákona, ktorým sa má vo francúzskom právnom poriadku vykonať rámcové rozhodnutie 2008/909, je v čase prednesu mojich návrhov v prejednávanej veci ešte stále predmetom rokovania Parlamentu (pozri návrh zákona, ktorým sa prijímajú rôzne ustanovenia v trestnej oblasti a v oblasti trestného konania na základe medzinárodných záväzkov Francúzska, predložený Senátu 11. januára 2012).

B – O miere voľnej úvahy ponechanej členským štátom v súvislosti s vykonávaním článku 4 bodu 6 rámcového rozhodnutia 2002/584

25. Druhou otázkou položenou Súdnemu dvoru chce vnútroštátny súd v podstate zistiť, či sú členské štáty povinné zaviesť do svojich vnútroštátnych právnych poriadkov dôvod, na základe ktorého možno odmietnuť výkon, stanovený článkom 4 bodom 6 rámcového rozhodnutia 2002/584 a v prípade kladnej odpovede, či sú povinné zaviesť ho pre všetky prípady uvedené v tomto bode, čiže tak vo vzťahu k vlastným štátnym príslušníkom, ako aj vo vzťahu k štátnym príslušníkom iných členských štátov, ktorí majú trvalý pobyt alebo sa zdržiavajú na ich území.

26. Podľa môjho názoru ťažkosti nevyvoláva ani tak problematické znenie predmetného ustanovenia ako nejasnosti vyplývajúce z judikatúry, ktoré mohli viesť k odlišným spôsobom výkladu. Budem sa teda najprv zaoberať znením článku 4 bodu 6 rámcového rozhodnutia 2002/584, ako aj všeobecnou štruktúrou tohto rozhodnutia a následne rozoberiem mieru voľnej úvahy členských štátov v zmysle judikatúry Súdneho dvora.

27. Na úvod by som však chcel uviesť niekoľko poznámok, ktoré považujem za nevyhnutné na lepšie pochopenie prejednávanej veci a významu posudzovaných otázok. V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že článok 1 ods. 3 rámcového rozhodnutia 2002/584 stanovuje, že toto rámcové rozhodnutie „nebude meniť povinnosť rešpektovať základné práva a základné právne princípy“ zakotvené právom Únie.

28. Odkaz na základné práva a princípy uvedený v článku 1 ods. 3 rámcového rozhodnutia 2002/584 má slúžiť ako nástroj ochrany. V oblasti upravenej uvedeným rámcovým rozhodnutím a všeobecne v oblasti policajnej a súdnej spolupráce v trestných veciach neprichádza do úvahy uplatňovanie zásady vzájomného uznávania, na ktorej je založený mechanizmus európskeho zatykača, rovnakým spôsobom ako v prípade, keď ide o uznanie vysokoškolského diplomu alebo vodičského preukazu, ktoré boli vydané iným členským štátom. Tiež je vylúčené, aby členské štáty prispievali k vytváraniu priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý by nerešpektoval základné práva osôb, ktorých správanie mohlo predstavovať hrozbu pre slobodu, bezpečnosť alebo spravodlivosť. Zásada vzájomného uznávania – osobitne keď sa má uplatniť v súvislosti s európskym zatykačom vydaným na účely výkonu trestu, ako je to v konaní vo veci samej – sa nemôže uplatniť automaticky, ale musí sa naopak posúdiť vzhľadom na osobné a ľudské aspekty jednotlivého prípadu, na ktorom je založená konkrétna žiadosť o vykonanie európskeho zatykača. Ako vyplýva z článku 1 ods. 3 rámcového rozhodnutia 2002/584, v rámci uplatňovania zásady vzájomného uznávania v zmysle uvedeného rámcového rozhodnutia musí vnútroštátny zákonodarca pri preberaní aktov Únie, vnútroštátne súdne orgány pri využívaní výsad, ktoré im právo Únie priznáva, ale tiež Súdny dvor pri rozhodovaní o výklade ustanovení rámcového rozhodnutia 2002/584 dbať na dodržiavanie základných práv, na vrchole ktorých stojí dôstojnosť odsúdenej osoby.⁹ Voľný pohyb trestných rozsudkov musí byť zabezpečený, ale prípadne aj obmedzený vzhľadom na túto základnú zásadu ochrany ľudskej dôstojnosti, ktorá je základným kameňom ochrany základných práv v právnom poriadku Únie.

29. Vo svojej ďalšej analýze budem vychádzať práve z tohto ľudskoprávneho výkladu zásady vzájomného uznávania.

1. Gramatický a teleologický výklad

30. Na úvod je potrebné pripomenúť, že rámcové rozhodnutie ako právny akt Únie podľa bývalého článku 34 ods. 2 písm. b) EÚ zaväzuje členské štáty „pokiaľ ide o výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom voľba foriem a metód sa ponecháva na vnútroštátne orgány.“

⁹ — Ľudská dôstojnosť je prvým zo základných práv stanovených Chartou základných práv Európskej únie (pozri článok 1 tejto charty).

31. Rámcové rozhodnutie 2002/584 v článkoch 3 a 4 konkrétne stanovuje pre súdne orgány vykonávajúceho štátu dôvody nevykonania európskeho zatykača. Tieto dôvody, ktorých výpočet v uvedenom rámcovom rozhodnutí je taxatívny, aby nebola ohrozená samotná zásada odovzdávania, sa týkajú tak povinného, ako aj nepovinného nevykonania. Z nadpisu článku 4 („Dôvody pre nepovinné nevykonanie európskeho zatykača“) totiž vyplýva, že nepovinné nie je vykonanie dôvodov členskými štátmi, ale že na úvahu vnútroštátnych súdnych orgánov je takto ponechaný výkon európskeho zatykača.¹⁰

32. Ak sa znenie článku 4 bodu 6 rámcového rozhodnutia 2002/584 posudzuje oddelene od ostatných bodov tohto článku, stanovuje, že vykonávajúci súdny orgán môže odmietnuť vykonať európsky zatykač, ak bol vydaný na účely výkonu trestu, pokiaľ sa požadovaná osoba zdržiava alebo je štátnym občanom alebo má trvalý pobyt vo vykonávajúcom členskom štáte a tento štát sa zaviazal, že vykoná tento trest v súlade so svojimi vnútroštátnymi právnymi predpismi.

33. Článok 4 bod 6 rámcového rozhodnutia 2002/584 v spojení s bývalým článkom 34 EÚ teda vyžaduje, aby členské štáty zaviedli do svojho právneho poriadku dôvod nevykonania stanovený týmto bodom, a to vo všetkých prípadoch, ktorých sa týka. Nemyslím si, že je potrebné priznať podstatný význam použitiu spojky „alebo“ v znení tohto bodu. Je pravda, že ako niektorí z účastníkov konania uviedli na pojednávaní, vo väčšine jazykových verzií sa používa uvedená spojka,¹¹ zatiaľ čo napríklad v nemeckej verzii sa na vymedzenie kategórií osôb, v prípade ktorých možno uplatniť dôvod nevykonania stanovený v článku 4 bode 6 uvedeného rámcového rozhodnutia, používa výraz „und“ (a). Takéto tvrdenie má podľa môjho názoru len malý, ak nie nijaký význam, keďže by nemalo zmysel formulovať článok 4 bod 6 v jeho francúzskej verzii s použitím spojky „a“. Viedlo by to k riziku vytvorenia absurdnej argumentácie, podľa ktorej by sa uvedený dôvod mohol uplatniť iba v prípade osoby, ktorá je štátnym občanom vykonávajúceho štátu, zdržiava sa tam a má tam trvalý pobyt.

34. Aj za predpokladu, že členské štáty by neboli povinné vykonať bod 6 uvedeného článku 4 rámcového rozhodnutia 2002/584, vzhľadom na to, že francúzsky zákonodarcia zjavne chcel prebrať tento bod prostredníctvom článku 695-24 trestného poriadku, bol povinný prebrať ho vo vzťahu ku všetkým kategóriám osôb, ktorých sa týka bod 6. Odhliadnuc od prípadných jazykových rozdielov podľa môjho názoru totiž z cieľa sledovaného článkom 4 bodom 6 uvedeného rámcového rozhodnutia nepochybne vyplýva, že členské štáty sú povinné vykonať tento bod tak, aby ich súdne orgány mohli prípadne odmietnuť vykonať európsky zatykač nielen vo vzťahu k svojim vlastným štátnym príslušníkom, ale aj vo vzťahu k štátnym príslušníkom iných členských štátov, pokiaľ spĺňajú podmienky stanovené rámcovým rozhodnutím 2002/584, a to na základe celkového posúdenia ich konkrétnej situácie.

35. Na rozdiel od toho, čo tvrdí väčšina účastníkov tohto konania, takýto záver podľa môjho názoru neodporuje základnej zásade, na ktorej je založené rámcové rozhodnutie 2002/584, čiže zásade vzájomného uznávania. Podľa týchto účastníkov konania je potrebné vykladať dôvody nevykonania stanovené uvedeným rámcovým rozhodnutím mimoriadne reštriktívne, aby sa uľahčilo odovzdávanie, a to v súlade so zásadou vzájomného uznávania.

36. Je pravda, že podľa judikatúry Súdneho dvora táto zásada, „na ktorej je založená štruktúra rámcového rozhodnutia 2002/584, podľa článku 1 ods. 2 tohto rámcového rozhodnutia znamená, že členské štáty sú v zásade povinné vykonať európsky zatykač.“¹² Poukazujem však na to, že napriek významnému postaveniu zásady vzájomného uznávania v uvedenom rámcovom rozhodnutí

10 — V ostatných jazykových verziách je formulácia rovnako jasná: na tomto mieste poukazujem najmä na nadpis článku 4 bodu 6 rámcového rozhodnutia 2002/584 v španielskej verzii („Motivos de no ejecución facultativa de la orden de detención europea“), v anglickej verzii („Grounds for optional non-execution of the European arrest warrant“), v talianskej verzii („Motivi di non esecuzione facoltativa del mandato di arresto europeo“), ako aj v portugalskej verzii („Motivos de não execução facultativa do mandado de detenção europeu“).

11 — Je to tak najmä v prípade španielskej, anglickej, francúzskej, talianskej a portugalskej verzie.

12 — Rozsudok Wolzenburg, už citovaný, bod 57.

normotvorca Únie stanovil dôvody nevykonania. Tieto dôvody boli stanovené taxatívne, čo zaručuje, aby naďalej platila zásada výkonu európskych zatykačov. Článok 4 bod 6 rámcového rozhodnutia 2002/584 konkrétne sleduje cieľ spočívajúci vo zvýšení šancí na sociálnu reintegráciu vyžiadanej osoby po výkone jej trestu.¹³ Zásada vzájomného uznávania vykonaná rámcovým rozhodnutím 2002/584 je teda síce významná, ale normotvorca Únie ju nekoncepoval ako absolútnu zásadu. Ako som uviedol na úvod, potvrdzuje to odkaz na základné práva uvedené v článku 1 ods. 3 rámcového rozhodnutia 2002/584. Článok 4 bod 6 uvedeného rámcového rozhodnutia je teda jasným prejavom vôle normotvorcu Únie ponechať na príslušné súdne orgány možnosť prípadne zosúladiť uvedenú zásadu s rovnako dôležitým záujmom na úspešnej sociálnej reintegrácii odsúdenej osoby.

37. Tento cieľ reintegrácie sa netýka len individuálneho záujmu odsúdenej osoby. Úspešná sociálna reintegrácia v prostredí, ktoré je tejto osobe blízke, je tiež dodatočnou zárukou pre spoločnosť, v ktorej táto osoba nevyhnutne existuje, že sa zníži pravdepodobnosť opakovania protiprávneho správania. Význam, ktorý tomuto záujmu pripisuje normotvorca Únie, bol výslovne potvrdený rámcovým rozhodnutím 2008/909, ktorého cieľom je podľa jeho článku 3 ods. 1 „uľahčiť sociálnu nápravu odsúdenej osoby“.

38. Súdny dvor konštatoval, že „hoci... člán[ok] 4 bod[us] 6 rámcového rozhodnutia 2002/584 má... za cieľ najmä umožniť priznať osobitný význam možnosti zvýšiť šance na sociálnu reintegráciu vyžiadanej osoby po uplynutí doby trestu, na ktorý bola táto osoba odsúdená..., takýto cieľ, iste významný, nemôže vylúčiť, že členské štáty pri vykonávaní tohto rámcového rozhodnutia obmedzia v zmysle naznačenom základným pravidlom uvedeným v jeho článku 1 ods. 2 situácie, v ktorých by malo byť možné odmietnuť odovzdanie osoby patriacej do pôsobnosti tohto článku 4 bodu 6.“¹⁴ Súdny dvor tým len pripomenul, že cieľom článku 4 bodu 6 nie je zakotviť bezpodmienečné právo odsúdenej osoby vykonať svoj trest na území vykonávajúceho štátu a že v posudzovanej veci uplatňovanie vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré podmieňovali uplatnenie dôvodu, pre ktorý možno odmietnuť výkon, v prípade štátnych príslušníkov iných členských štátov dobou legálneho pobytu v dĺžke piatich rokov, bolo v súlade s uvedeným rámcovým rozhodnutím. Súdny dvor vtedy zaujal stanovisko k uplatňovaniu právnych predpisov, ktoré obmedzovali, avšak nevylučovali prípady, v ktorých bolo možné odmietnuť výkon európskeho zatykača, v konkrétnom prípade. Ďalej poukážem na to, ako obozretne je potrebné odvolávať sa na doterajšiu judikatúru Súdneho dvora.¹⁵

39. Na rozdiel od toho, čo uviedla francúzska vláda, výklad článku 4 bodu 6 rámcového rozhodnutia 2002/584, ktorý navrhujem, nezakotvuje beztrestnosť požadovanej osoby ani nespochybňuje zásadu vzájomného uznávania, keďže vykonávajúci štát môže odmietnuť vykonať európsky zatykač iba pod výslovnou podmienkou, že sa zaviazá vykonať trest na svojom území, avšak nemôže spochybniť rozhodnutie, ktorým bol trest uložený. V tomto zmysle je logika vzájomného uznávania súdnych rozhodnutí úplne zachovaná, a to aj v prípade, ak požadovaná osoba vykoná svoj trest vo vykonávajúcom členskom štáte a nie vo vydávajúcom členskom štáte. Výklad článku 4 bodu 6 rámcového rozhodnutia 2002/584, ktorý by mal Súdny dvor podľa môjho návrhu podať, teda podľa môjho názoru neodporuje ani všeobecnej štruktúre tohto rozhodnutia, ani cieľom, ktoré toto rozhodnutie sleduje.

40. Nakoniec sa nemôžem ubrániť myšlienke, že výklad článku 4 bodu 6 uvedeného rámcového rozhodnutia, ktorý by umožňoval konštatovať, že je s ním v súlade vnútroštátna právna úprava, ktorá bez akéhokoľvek rozlišovania vylučuje možnosť uplatniť v prípade každého občana Únie, ktorý sa zdržiava alebo má trvalý pobyt na území členského štátu, dôvod, pre ktorý možno odmietnuť výkon iba

13 — Tamže, bod 67.

14 — Tamže, bod 62.

15 — Pozri bod 43 týchto návrhov.

preto, lebo nie je štátnym príslušníkom uvedeného členského štátu, by priamo odporoval veľkému počtu základných práv a právnych zásad, ktoré sa podľa článku 1 ods. 3 rámcového rozhodnutia 2002/584 musia dodržiavať, a teda by bol sám osebe ťažko zlučiteľný s požiadavkami stanovenými týmto článkom.

2. Miera voľnej úvahy členských štátov a osobná pôsobnosť článku 4 bodu 6 rámcového rozhodnutia 2002/584

41. Súdny dvor vo svojom rozsudku Wolzenburg, už citovanom, uznal, že „členské štáty v rámci vykonania článku 4 rámcového rozhodnutia 2002/584 a najmä jeho bodu 6... nevyhnutne disponujú určitou mierou voľnej úvahy.“¹⁶ Nemyslím si však, že Súdny dvor tým myslel niečo iné ako mieru voľnej úvahy, ktorú Zmluva priznáva členským štátom, pokiaľ ide o určenie formy a prostriedkov vykonania rámcových rozhodnutí. Táto miera voľnej úvahy sa musí v každom prípade vykonávať v súlade s právom Únie.¹⁷

42. Súdny dvor už bol požiadaný, aby vyložil článok 4 bod 6 rámcového rozhodnutia, a oprávnené subjekty, ktoré v rámci písomnej časti predmetného konania predložili pripomienky, sa podrobne zaoberali rozsudkami Kozłowski¹⁸ a Wolzenburg, už citovaný, ktoré boli vydané v tejto oblasti. Väčšina týchto subjektov vyvodila z bodu 58 uvedeného rozsudku Wolzenburg záver, že Súdny dvor v ňom zakotvil slobodu vnútroštátneho zákonodarcu zaviesť rôzne dôvody uvedené v článku 4 rámcového rozhodnutia 2002/584. V tomto bode daného rozsudku Wolzenburg Súdny dvor konštatoval, že „vnútroštátny zákonodarcu, ktorý si na základe možností, ktoré mu priznáva článok 4 uvedeného rámcového rozhodnutia, zvolí obmedzenie situácií, v ktorých jeho vykonávajúci súdny orgán môže odmietnuť odovzdanie vyžiadanej osoby, iba posilňuje systém odovzdávania zavedený týmto rámcovým rozhodnutím v prospech priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti.“

43. Treba však mať na zreteli skutočnosť, že vo veci Wolzenburg išlo o podstatne odlišnú vnútroštátnu právnu úpravu, keďže v uvedenej veci sa mal Súdny dvor vyjadriť k právnej úprave, ktorá skutočne vykonávala článok 4 bod 6 rámcového rozhodnutia 2002/584, a to aj vo vzťahu k štátnym príslušníkom iných členských štátov ako vykonávajúceho členského štátu. Ide o zásadný rozdiel v porovnaní s prejednávanou vecou, v dôsledku ktorého je potrebné pristupovať ku konštatovaniam, ktoré Súdny dvor uviedol v relevantných rozsudkoch a najmä v už citovanom rozsudku Wolzenburg, ktoré nemožno *ipso facto* uplatniť v prípade členského štátu, ktorého vnútroštátna právna úprava obmedzuje uplatnenie článku 4 bodu 6 rámcového rozhodnutia 2002/584 len na štátnych príslušníkov tohto členského štátu, veľmi opatrne. Tento bod 58 teda treba vykladať vzhľadom na osobitné vnútroštátne okolnosti uvedenej veci.

44. Ak teda z uvedeného bodu treba vyvodiť nejaký záver, je to záver, že rámcové rozhodnutie 2002/584 nezaväzuje členské štáty, aby priznali štátnym príslušníkom iných členských štátov, ktorí majú trvalý pobyt alebo sa zdržiavajú na území týchto štátov, bezpodmienečné právo na odmietnutie výkonu európskeho zatykača, ktorý sa ich týka. Miera voľnej úvahy priznaná členským štátom, o ktorú ide aj v uvedenom rozsudku, sa síce môže prejavovať vo forme obmedzenia takých prípadov,¹⁹ ale určite nie vo forme úplného vylúčenia možnosti uplatniť dôvod, pre ktorý možno odmietnuť výkon, stanovený v článku 4 bode 6 uvedeného rámcového rozhodnutia v prípade štátnych príslušníkov iných členských štátov. Je zrejmé, že rámcové rozhodnutie 2002/584 zaväzuje členské štáty, aby uložili svojim

16 — Rozsudok Wolzenburg, už citovaný, bod 61.

17 — Tamže, bod 45.

18 — Rozsudok zo 17. júla 2008, Kozłowski, C-66/08, Zb. s. I-6041.

19 — Súdny dvor navyše dospel k záveru, že holandská právna úprava, ktorá umožňovala uplatniť článok 4 bod 6 rámcového rozhodnutia 2002/584 bezpodmienečne len v prípade holandských štátnych príslušníkov a v prípade štátnych príslušníkov iných členských štátov iba pod podmienkou, že sa legálne zdržiavali na území Holandska nepretržite najmenej päť rokov, bola v súlade s právom Únie.

súdny orgánom povinnosť preskúmať každý jednotlivý prípad prostredníctvom celkového posúdenia v prípade, ak by tieto orgány boli požiadané, aby nevykonali európsky zatykač vydaný na účely výkonu trestu proti štátnemu príslušníkovi vykonávajúceho štátu, osobe, ktorá sa zdržiava na území tohto štátu, alebo osobe, ktorá má na území tohto štátu trvalý pobyt.²⁰

45. Okrem toho z judikatúry Súdneho dvora rovnako jednoznačne vyplýva, že Súdny dvor nevníma osobnú pôsobnosť článku 4 bodu 6 rámcového rozhodnutia 2002/584 tak, že sa vzťahuje buď len štátnych príslušníkov vykonávajúceho členského štátu, alebo len štátnych príslušníkov iných členských štátov, ktorí majú trvalý pobyt alebo sa zdržiavajú na území vykonávajúceho členského štátu, alebo obidvoch týchto kategórií. Súdny dvor totiž v bode 34 už citovaného rozsudku Kozłowski konštatoval, že „podľa článku 4 bodu 6 rámcového rozhodnutia [2002/584] pôsobnosť tohto dôvodu na nepovinné nevykonanie je ohraničená na osoby, ktoré, ak nie sú štátnymi príslušníkmi vykonávajúceho členského štátu, sa v ňom ‚zdržiavajú‘ alebo v tomto štáte ‚majú trvalý pobyt‘.“

46. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené dôvody navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na druhú prejudiciálnu otázku v tom zmysle, že členské štáty sú – bez toho, aby bol dotknutý výkon miery voľnej úvahy, ktorou disponujú, v súlade s právom Únie v súvislosti s určením podmienok, ktorým môže podliehať uplatnenie dôvodu nevykonania stanoveného článkom 4 bodom 6 rámcového rozhodnutia 2002/584 v prípade štátnych príslušníkov iných členských štátov, ktorí majú trvalý pobyt alebo sa zdržiavajú na ich území – povinné vykonať bod 6 uvedeného článku 4 tak, aby vykonávajúce súdne orgány mali možnosť odmietnuť výkon európskeho zatykača vydaného na účely výkonu trestu tak v prípade vlastných štátnych príslušníkov, ako aj v prípade štátnych príslušníkov iných členských štátov, ktorí sa zdržiavajú alebo majú trvalý pobyt na ich území, pričom tieto orgány musia vykonať túto možnosť so zreteľom na okolnosti konkrétnej posudzovanej veci.

C – O prvej otázke

47. Domnievam sa, že odpoveď na vyššie preskúmanú otázku poskytuje vnútroštátnemu súdu dostatok informácií. V prípade, ak by Súdny dvor rozhodol, že členské štáty len podľa rámcového rozhodnutia 2002/584 nie sú povinné vykonať článok 4 bod 6 uvedeného rámcového rozhodnutia tak vo vzťahu k vlastným štátnym príslušníkom, ako aj vo vzťahu k štátnym príslušníkom iných členských štátov, ktorí sa zdržiavajú alebo majú trvalý pobyt na ich území, a dospel by k záveru, že francúzsky štát využil svoju mieru voľnej úvahy v úplnom súlade s rámcovým rozhodnutím 2002/584, však bude musieť zaujať stanovisko k otázke, či zásada zákazu diskriminácie bráni takej vnútroštátnej právnej úprave, o akú ide v konaní vo veci samej.

48. Po prvé je potrebné poukázať na to, že odsúdený v konaní vo veci samej využil svoju slobodu pohybu tým, že sa presťahoval na územie Francúzska, kde má legálny pobyt a kde si založil rodinu. Členské štáty pritom nemôžu v rámci vykonávania rámcového rozhodnutia porušiť právo Únie, najmä ustanovenia týkajúce sa práva slobodne sa pohybovať a zdržiavať na území členských štátov priznaného každému občanovi Únie.²¹ Súdny dvor už rozhodol, že štátny príslušník členského štátu, ktorý má legálny trvalý pobyt v inom členskom štáte, má právo odvolávať sa na zásadu zákazu diskriminácie proti takej vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých príslušný súdny orgán môže odmietnuť vykonať európsky zatykač vydaný na účely výkonu trestu odňatia slobody.²² Tým skôr to musí platiť v prípade francúzskej právnej úpravy, o ktorú ide v konaní vo veci samej, ktorá vylučuje uplatnenie dôvodu nevykonania stanoveného článkom 4 bodom 6

20 — Odôvodnenie č. 8 rámcového rozhodnutia 2002/584 vyznieva jednoznačne v tomto zmysle, keďže stanovuje, že „rozhodnutia o výkone európskeho zatykača musia podliehať dostatočným kontrolám, čo znamená, že súdny orgán členského štátu, v ktorom bola požadovaná osoba zatknutá, vydá rozhodnutie o jej vydaní [súdny orgán členského štátu, v ktorom bola požadovaná osoba zatknutá, musí rozhodnúť o jej vydaní – *neoficiálny preklad*].“

21 — Pozri rozsudok Wolzenburg, už citovaný, bod 45.

22 — Tamže, bod 47.

rámcového rozhodnutia 2002/584 v prípade každého občana Únie okrem francúzskych štátnych príslušníkov. Preto treba konštatovať, že odsúdený v konaní vo veci samej je oprávnený odvolávať sa na článok 18 ZFEÚ voči uvedenej právnej úprave. Zostáva teda overiť, či článok 695-24 trestného poriadku zahŕňa diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti.

49. Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že zásada zákazu diskriminácie vyžaduje, aby sa porovnateľné situácie neposudzovali rozdielne a rozdielne situácie neposudzovali rovnako, pokiaľ takéto posudzovanie nie je objektívne odôvodnené.²³

50. Z francúzskej právnej úpravy nepochybne vyplýva, že so štátnymi príslušníkmi iných členských štátov sa zaobchádza rozdielne v porovnaní so zaobchádzaním s francúzskymi štátnymi príslušníkmi. Argumentáciu, ktorú uviedli niektoré vlády a podľa ktorej sa štátni príslušníci dotknutého členského štátu v takom prípade nenachádzajú v situácii porovnateľnej so situáciou štátnych príslušníkov iných členských štátov, totiž nemožno prijať. Tieto vlády poukázali na rozdielnú povahu vzťahu štátneho príslušníka k štátu, ktorého je štátnym príslušníkom, v porovnaní so vzťahom občana Únie k štátu, v ktorom má trvalý pobyt, ale nie je jeho štátnym príslušníkom. Každý francúzsky štátny príslušník má napríklad údajne nevyhnutne veľmi silnú väzbu s francúzskou spoločnosťou, ktorá je vyjadrená tým, že má francúzske štátne občianstvo a ktorá odôvodňuje, aby sa francúzsky štát iba vo vzťahu k nemu zaviazal vykonať na svojom území trest uložený iným členským štátom Únie. Nemôžeme sa ubrániť myšlienkou, že ak by sme sa zastavili pri takýchto tvrdeniach, právo Únie by určite nezaznamenalo mimoriadny rozvoj, ku ktorému doposiaľ došlo. Takéto tvrdenia považujem za dávno prekonané.

51. Možno si ľahko predstaviť, že členský štát si chce zabezpečiť záruky a zaviazat sa vykonať trest uložený v zahraničí – čo pre tento štát nepochybne predstavuje veľkú zodpovednosť – len vo vzťahu k osobám, ktoré majú skutočnú, stabilnú a trvalú väzbu so spoločnosťou tohto štátu. Je však úplne nesprávne tvrdiť, že takáto väzba môže existovať iba v prípade osôb, ktoré majú štátne občianstvo tohto štátu. Jednoznačne to potvrdzuje prípad odsúdeného v konaní vo veci samej. Zo slobody pohybu a pobytu zakotvenej právom Únie tiež vyplýva, že v súčasnosti už nemožno vychádzať z nevyvrátenej domnienky, že šance na reintegráciu odsúdenej osoby sú najvyššie iba v štáte, ktorého je táto osoba štátnym príslušníkom. Je teda potrebné konštatovať, že francúzska právna úprava posudzuje porovnateľné situácie rozdielne.

52. Takéto rozdielne zaobchádzanie môže byť v súlade so zásadou zákazu diskriminácie, ak je objektívne odôvodnené a primerané vo vzťahu k legitímne sledovanému cieľu, čiže nesmie prekračovať rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie tohto cieľa.²⁴

53. Francúzska vláda uviedla, že rozdielne zaobchádzanie s francúzskymi štátnymi príslušníkmi a so štátnymi príslušníkmi iných členských štátov je objektívne odôvodnené. Poukazuje na ťažkosti týkajúce sa stavu jej vnútroštátneho práva. Článok 4 bod 6 rámcového rozhodnutia 2002/584 totiž stanovuje, že vykonávajúci členský štát sa zaviazá vykonať trest uložený v zahraničí na svojom území v súlade so svojím vnútroštátnym právom. Stav platného francúzskeho práva však neumožňuje francúzskemu štátu prijať takýto záväzok. Francúzska vláda v tejto súvislosti poukázala na to, že výkon trestu uloženého v zahraničí vyvoláva významné právne otázky, ktoré nie sú upravené rámcovým rozhodnutím 2002/584, a preto článok 4 bod 6 odkazuje na vnútroštátne právo členských štátov. Právny režim výkonu trestov uložených v zahraničí nie je jednotný a najčastejšie závisí od dvojstranných alebo mnohostranných medzinárodných dohôd a Francúzska republika nemôže jednostranne rozhodnúť, že vykoná na svojom území trest uložený v inom členskom štáte, keďže odsúdenej osobe nemožno zaručiť, že výkon jej trestu bude uznaný v štáte, ktorý ho uložil.

23 — Pozri najmä rozsudky z 3. mája 2007, *Advocaten voor de Wereld*, C-303/05, Zb. s. I-3633, bod 56 a citovanú judikatúru, ako aj *Wolzenburg*, už citovaný, bod 62.

24 — Rozsudok *Wolzenburg*, už citovaný, bod 69.

54. Domnievam sa, že túto argumentáciu možno vyvrátiť dvoma spôsobmi, a to jednak odmietnutím uvedeného odôvodnenia a jednak zdôraznením zjavnej neprimeranosti francúzskej právnej úpravy.

55. Pokiaľ ide o ťažkosti, na ktoré sa odvoláva francúzska vláda, súvisiace so stavom jej vnútroštátneho práva, na úvod pripomínam, že Súdny dvor zriedka uznal takéto tvrdenia.

56. Ďalej poznamenávam, že francúzska vláda na pojednávaní uznala, že ak francúzske právo v súčasnosti neumožňuje vykonať trest uložený iným členským štátom vo vzťahu k osobe, ktorá nie je francúzskym štátnym príslušníkom, je to spôsobené skôr výkladom článku 4 bodu 6 rámcového rozhodnutia 2002/584, ktorý podal zákonodarca a podľa ktorého tento článok neukladá členským štátom povinnosť zaobchádzať s vlastnými štátnymi príslušníkmi a so štátnymi príslušníkmi iných členských štátov rovnako, než neprekonateľnou právnou prekážkou v podobe medzinárodného zmluvného práva, ktorým je Francúzska republika v súčasnosti viazaná. Komisia v tejto súvislosti správne poukázala na to, že Francúzska republika je – tak ako všetky členské štáty Únie – zmluvnou stranou Dohovoru o odovzdávaní odsúdených osôb.²⁵ Tento dohovor stanovuje, že odsúdenú osobu možno odovzdať, ak je štátnym občanom vykonávajúceho štátu,²⁶ ale tiež stanovuje, že zmluvné štáty môžu prostredníctvom vyhlásenia, ktoré môžu kedykoľvek urobiť, jednostranne určiť, ako zamýšľajú vymedziť pojem „štátny občan“ v zmysle uvedeného dohovoru,²⁷ takže francúzsky štát mohol v skutočnosti rozšíriť pôsobnosť ustanovení tohto dohovoru na štátnych príslušníkov ostatných členských štátov.²⁸

57. Napokon aj za predpokladu, že právne aspekty súvisiace s výkonom trestu uloženého v inom členskom štáte sú upravené len od prijatia rámcového rozhodnutia 2008/909 – o čom zjavne nie som presvedčený –, musím poukázať na to, že francúzsky zákonodarca je vzhľadom na to, že v stanovenej lehote nevykonal uvedené rámcové rozhodnutie, od 5. decembra 2011 výlučne zodpovedný za údajný nedostatok svojho vnútroštátneho práva, a ak by Súdny dvor uznal tvrdenie týkajúce sa ťažkostí spôsobených stavom platného francúzskeho práva, mohol by mať naďalej prospech zo svojej vlastnej nedbanlivosti. Ako francúzska vláda tiež uznala na pojednávaní, článok 4 bod 6 rámcového rozhodnutia 2002/584 pritom obsahuje dynamický odkaz na vnútroštátne právo, takže aj keď sa žiadosti, ktoré boli vykonávajúcemu štátu doručené pred 5. decembrom 2011, naďalej spravujú rámcovým rozhodnutím 2002/584, prínosy rámcového rozhodnutia 2008/909 možno zohľadniť práve preto, lebo jeho vykonanie bude viesť k zmene a prispôbeniu vnútroštátnych právnych poriadkov členských štátov.

58. Okrem toho je zrejmé, že právna úprava, ktorá má za následok vylúčenie uplatnenia dôvodu nevykonania stanoveného článkom 4 bodom 6 rámcového rozhodnutia 2002/584 v prípade všetkých občanov Únie, ktorí nie sú francúzskymi štátnymi príslušníkmi, je neprimeraná. Takáto právna úprava systematicky zbavuje príslušné súdne orgány ich právomoci posúdiť jednotlivé situácie a stanovuje kategorickú a nevyvrátiteľnú domnienku, že výkon trestu na území Francúzska z právneho hľadiska nie je možný. Z argumentácie, ktorú uviedla francúzska vláda, pritom vyplýva, že táto situácia má viac aspektov a že vzhľadom na to, že nemožno vytvoriť jednotný právny rámec pre všetky prípady, ktoré budú musieť súdne orgány vykonávajúceho štátu prípadne posúdiť, je potrebné v každom jednotlivom prípade určiť uplatniteľné právo, keďže toto právo sa môže meniť podľa štátu, ktorého štátnym

25 — Pozri bod 2 týchto návrhov.

26 — Pozri článok 3 ods. 1 písm. a) Dohovoru o odovzdávaní odsúdených osôb.

27 — Pozri článok 3 ods. 4 Dohovoru o odovzdávaní odsúdených osôb.

28 — Z analýzy jednostranných vyhlásení štátov, ktoré sú zmluvnými stranami Dohovoru o odovzdávaní odsúdených osôb, navyše vyplýva, že prinajmenšom sedem členských štátov Únie rozšírilo pojem „štátny občan“ v zmysle uvedeného dohovoru na osoby, ktoré majú trvalý pobyt alebo bydlisko na území vykonávajúceho štátu alebo ktoré sa v tomto štáte trvalo usadili (Dánske kráľovstvo, Maďarsko, Holandské kráľovstvo, Portugalská republika, Slovenská republika, Fínska republika a Švédске kráľovstvo). Írsko a Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska zas stanovujú možnosť rozšíriť uvedený pojem na základe posúdenia úzkych väzieb medzi odsúdenou osobou a dotknutým štátom.

príslušníkom je odsúdená osoba. Právna úprava posudzovaná v konaní vo veci samej je neprimeraná, keďže *a priori* vylučuje uplatnenie uvedeného dôvodu v prípade odsúdených osôb, ktoré by sa vzhľadom na právne normy vzťahujúce sa na ich žiadosť potenciálne mohli domáhať výkonu svojho trestu na území Francúzska.

59. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené dôvody navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prvú otázku položenú vnútroštátnym súdom v tom zmysle, že zásada zákazu diskriminácie zakotvená v článku 18 ZFEÚ bráni takej vnútroštátnej právnej úprave, o akú ide v konaní vo veci samej, ktorá obmedzuje možnosť odmietnuť výkon európskeho zatykača vydaného na účely výkonu trestu na prípad, keď je požadovaná osoba francúzskym štátnym príslušníkom a príslušné francúzske orgány sa zaviazujú, že tento trest vykonajú.

D – O povinnosti konformného výkladu

60. V rozsudku Pupino Súdny dvor rozhodol, že „zásada konformného výkladu sa uplatní aj na rámcové rozhodnutia prijaté podľa hlavy VI Zmluvy o Európskej únii. Pri uplatňovaní vnútroštátneho práva ho má vnútroštátny súd vykladať v rámci možností vo svetle znenia a účelu rámcového rozhodnutia tak, aby sa dosiahol cieľ, ktorý toto rozhodnutie sleduje, a aby takto dosiahol súlad s [bývalým] článkom 34 ods. 2 písm. b) EÚ.“²⁹ Okrem toho „povinnosť vnútroštátneho súdu odvolávať sa na obsah rámcového rozhodnutia pri výklade relevantných ustanovení vnútroštátneho práva zaniká, ak nemôže vnútroštátne právo uplatniť tak, aby dosiahol výsledok zlučiteľný s cieľom tohto rámcového rozhodnutia. Inak povedané, zásada konformného výkladu nemôže slúžiť ako základ pre výklad vnútroštátneho práva *contra legem*.“³⁰

61. Vnútroštátnemu súdu prináleží overiť, či je v uvedenej veci konformný výklad vnútroštátneho práva možný. Pripomením len, že v prípade, ak vnútroštátny súd dospeje k záveru, že takýto výklad je možný, napríklad tak, že vyloží pojem „francúzskym štátnym príslušníkom“ uvedený v článku 695-24 ods. 2 trestného poriadku tak, že tento pojem sa týka aj rovnocenných štátnych príslušníkov, ktorými sú štátni príslušníci ostatných členských štátov Únie, uvedený súd bude musieť zohľadniť rôzne ciele, ktoré sleduje rámcové rozhodnutie 2002/584, medzi ktoré patrí cieľ úspešnej sociálnej reintegrácie odsúdenej osoby, a na základe kritérií, ktoré Súdny dvor stanovil v bode 48 rozsudku Kozłowski, a konštatovania uvedeného v bode 76 už citovaného rozsudku Wolzenburg celkovo posúdiť väzbu medzi odsúdeným v konaní vo veci samej a francúzskou spoločnosťou na účely určenia, či sa tento odsúdený môže domáhať výkonu svojho trestu na území Francúzska.

V – Návrh

62. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na dve prejudiciálne otázky, ktoré položil Cour d'appel d'Amiens, takto:

1. Členské štáty sú – bez toho, aby bol dotknutý výkon miery voľnej úvahy, ktorou disponujú, v súlade s právom Únie v súvislosti s určením podmienok, ktorým môže podliehať uplatnenie dôvodu nevykonania stanoveného článkom 4 bodom 6 rámcového rozhodnutia Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi v prípade štátnych príslušníkov iných členských štátov, ktorí majú trvalý pobyt alebo sa zdržiavajú na ich území – povinné vykonať bod 6 uvedeného článku 4 tak, aby vykonávajúce súdne orgány mali možnosť odmietnuť výkon európskeho zatykača vydaného na účely výkonu trestu tak v prípade vlastných štátnych príslušníkov, ako aj v prípade štátnych

29 — Rozsudok zo 16. júna 2005, C-105/03, Zb. s. I-5285, bod 43.

30 — Tamže, bod 47.

príslušníkov iných členských štátov, ktorí sa zdržiavajú alebo majú trvalý pobyt na ich území, pričom tieto orgány musia vykonať túto možnosť so zreteľom na okolnosti konkrétnej posudzovanej veci.

2. Zásada zákazu diskriminácie zakotvená v článku 18 ZFEÚ v každom prípade bráni takej vnútroštátnej právnej úprave, o akú ide v konaní vo veci samej, ktorá obmedzuje možnosť odmietnuť výkon európskeho zatykača vydaného na účely výkonu trestu na prípad, keď je požadovaná osoba francúzskym štátnym príslušníkom a príslušné francúzske orgány sa zaviazujú, že tento trest vykonajú.